Civilinė byla Nr. e3K-3-189-701/2022 Teisminio proceso Nr. 2-57-3-00062-2020-9 Procesinio sprendimo kategorijos: 2.6.11.4.1; 2.6.11.4.5; 2.6.18.3

(S)

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS

NUTARTIS

LIETUVOS RESPUBLIKOS VARDU

2022 m. liepos 8 d. Vilnius

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegija, susidedanti iš teisėjų Antano Simniškio (kolegijos pirmininkas ir pranešėjas), Donato Šerno ir Egidijos Tamošiūnienės,

teismo posėdyje kasacine rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo civilinę bylą pagal **ieškovės uždarosios akcinės bendrovės** "Norvila" kasacinį skundą dėl Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2021 m. rugsėjo 30 d. nutarties peržiūrėjimo civilinėje byloje pagal ieškovės uždarosios akcinės bendrovės "Norvila" ieškinį atsakovei Daugiabučio namo savininkų bendrijai "Bastas" dėl daugiabučio namo atnaujinimo (modernizavimo) darbų viešojo pirkimo komisijos sprendimų panaikinimo, trečiasis asmuo, nepareiškiantis savarankiškų reikalavimų, uždaroji akcinė bendrovė "Lankstinys".

Teisėjų kolegija

nustatė:

I. Ginčo esmė

- Kasacinėje byloje sprendžiama dėl materialiosios teisės normų, reglamentuojančių viešajame konkurse pateiktų pasiūlymų vertinimą, aiškinimo ir taikymo.
- 2. Ieškovė kreipėsi į teismą su ieškiniu, kurį patikslinusi prašė panaikinti atsakovės 2020 m. vasario 2 d. sprendimą dėl ieškovės pasiūlymo Daugiabučio namo atnaujinimo (modernizavimo) statybos darbų pirkime atmetimo; panaikinti atsakovės 2020 m. vasario 6 d. sprendimą dėl pasiūlymų eilės sudarymo ir laimėtojo paskelbimo; priteisti ieškovei iš atsakovės bylinėjimosi išlaidų atlyginimą.
- 3. Ieškovė nurodė, kad dalyvavo atsakovės organizuotame Daugiabučio namo, esančio (duomenys neskelbtini), atnaujinimo (modernizavimo) statybos darbų pirkime (toliau ir Konkursas). Ieškovė pasiūlė darbus atlikti už mažiausią kainą, tačiau 2020 m. vasario 4 d. buvo informuota apie atsakovės Daugiabučio namo atnaujinimo (modernizavimo) darbų viešojo pirkimo komisijos (toliau ir Komisija) sprendimą atmesti jos pasiūlymą, remiantis Konkurso sąlygų 14.2.1 punktu, t. y. dėl to, kad ieškovės vidutinė metinė statybos ir montavimo darbų apimtis per paskutinius 3 metus yra mažesnė už 1/2 numatomos darbų pirkimo vertės kaip įtvirtinta Konkurso sąlygų 3.1.9 punkte (toliau ir ginčo Konkurso sąlyga). Ieškovė nurodė, kad pirkimo vertė nebuvo išviešinta Konkurso sąlygose, todėl ginčijamais atsakovės sprendimais buvo pažeistos jos teisės.

II. Pirmosios ir apeliacinės instancijos teismų procesinių sprendimų esmė

- 4. Klaipėdos apygardos teismas 2020 m. lapkričio 3 d. sprendimu ieškinį atmetė.
- 5. Teismas nurodė, kad atsižvelgiant į tai, jog atsakovė nėra laikoma perkančiąja organizacija, kaip apibrėžta Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatyme (toliau VPĮ), pirkimas, dėl kurio nagrinėjamas ginčas, buvo vykdomas pagal Daugiabučio namo atnaujinimo (modernizavimo) projekto (ar jo dalies) rengimo, projekto (ar jo dalies) ekspertizės atlikimo, statybos techninės priežiūros paslaugų ir statybos rangos darbų pirkimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2014 m. sausio 14 d. įsakymu Nr. D1-34, (toliau Tvarkos aprašas) nuostatas bei Lietuvos Respublikos civilinio kodekso (toliau CK) nuostatas, todėl byla nagrinėtina pagal bendrąsias Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso (toliau ir CPK) taisykles.
- 6. Dėl ieškovės reikalavimo panaikinti atsakovės 2020 m. vasario 2 d. sprendimą atmesti ieškovės pasiūlymą teismas nustatė, kad pusė nustatytos pirkimo vertės yra 1 155 200,70 Eur su PVM (2 310 401,40 Eur / 2), o ieškovės patikslintame įvykdytų sutarčių sąraše nurodyta darbų apimtis yra 947 253,36 Eur su PVM, taigi iki reikalaujamos įvykdytų sutarčių vertės ieškovei trūko 207 947,40 Eur. Darytina išvada, kad atsakovė pagrįstai atmetė ieškovės pasiūlymą remdamasi Konkurso sąlygų 14.2.1 punktu (kai tiekėjas neatitinka Konkurso sąlygose nustatytų kvalifikacijos reikalavimų).
- 7. Teismas pažymėjo, kad 2 310 401,40 Eur pirkimo vertė buvo nustatyta Komisijos 2019 m. gruodžio 19 d. posėdžio protokolu Nr. 19-2, taigi atsakovė iš anksto nustatė numatomą pirkimo vertę, pagal kurią įsipareigojo vertinti visus tiekėjų pasiūlymus, nediskriminuodama ir neišskirdama nė vieno iš pasiūlymus pateikusių tiekėjų bei neiškeldama nė vienam iš jų prioritetinių sąlygų, tačiau, vadovaudamasi Tvarkos aprašo nuostatomis, šios informacijos, kaip konfidencialios, neišviešino.
- 8. Be to, teismo vertinimu, ieškovė su techniniu projektu gavo medžiagų ir darbų kiekio žiniaraščius, kuriuose buvo įvardyti visi perkami darbai,

todėl turėjo galimybę apskaičiuoti, kokia darbų skaičiuojamoji kaina būtų nustatyta pagal 2019 metų kainas. Ieškovė, teikdama dokumentus, patvirtinančius jos kvalifikaciją pagal Konkurso sąlygų 3.1.9 punktą, nurodė žymiai didesnę atliktų darbų sumą, nei iš tiesų buvo įvykdžiusi, ir tik po atsakovės prašymo paaiškinti šią informaciją ją patikslino pagal reikalavimus. Šios aplinkybės, teismo vertinimu, leidžia daryti išvadą, kad ieškovė suprato, pagal kokią numatomą pirkimo vertę bus vertinama tiekėjų kvalifikacija ir kad ji neatitinka Konkurso sąlygose nustatytų reikalavimų.

- 9. Dėl ieškovės reikalavimo panaikinti atsakovės 2020 m. vasario 6 d. sprendimą sudaryti pasiūlymų eilę ir paskelbti Konkurso laimėtoją teismas nurodė, kad atsakovė pateikė į bylą duomenis, jog Komisija priėmė sprendimą nutraukti Konkurso procedūras, todėl nebetenka teisinės reikšmės šio ieškovės reikalavimo nagrinėjimas.
- 10. Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegija, išnagrinėjusi bylą pagal ieškovės apeliacinį skundą, 2021 m. rugsėjo 30 d. nutartimi Klaipėdos apygardos teismo 2020 m. lapkričio 3 d. sprendimą paliko nepakeistą.
- 11. Kolegija nurodė, kad tarp ginčo šalių susiklostę teisiniai santykiai savo esme yra labai panašūs į viešųjų pirkimų teisinius santykius, todėl, be Tvarkos aprašo nuostatų, nagrinėjamu atveju taikytinos ir VPĮ nuostatos, taip pat jas aiškinanti teismų praktika.
- 12. Kolegija, įvertinusi ginčijamą kvalifikacijos reikalavimą, nurodė, kad šis pakankamai aiškus, proporcingas ir objektyviai būtinas, nepažeidžia viešujų pirkimų principų ir nesukuria prielaidų piktnaudžiauti. Nagrinėjamu atveju Konkurso dalykas yra susijęs su viešąjį interesą turinčių, visuomenei aktualių ir svarbių poreikių tenkinimu bei darbų pirkimu, todėl atsakovė privalėjo įsitikinti, kad tiekėjas turi pakankamus finansinius resursus veikti pirkimo sutarties įgyvendinimo laikotarpiu, kad geba padengti svarbiausias išlaidas, kol bus sumokėtos už faktiškai atliktus darbus pateiktos sąskaitos.
- 13. Kolegija pritarė pirmosios instancijos teismo išvadai, kad atsakovė iš anksto nustatė numatomą pirkimo vertę, pagal kurią įsipareigojo vertinti visus tiekėjų pasiūlymus, nediskriminuodama ir neišskirdama nė vieno iš pasiūlymus pateikusių tiekėjų bei neiškeldama nė vienam iš jų prioritetinių sąlygų, tačiau, vadovaudamasi Tvarkos aprašo nuostatomis, šios informacijos, kaip konfidencialios, neišviešino. Taip pat pažymėjo, kad ieškovei pateiktų dokumentų turinys (techninis darbo projektas su medžiagų ir darbų kiekio žiniaraščiais) buvo pakankamas, kad ieškovė galėtų įvertinti numatomą darbų pirkimo kainą. Be kita ko, kolegijos vertinimu, nelogiška manyti, kad atsakovė numatomą darbų kainą būtų vertinusi pagal 2016 m. patvirtinto investicinio plano sumą, kuri, Konkursui vykstant 2019 m. gruodžio mėn., iš esmės yra pasikeitusi ir neatitinka rinkos kainų.
- 14. Kolegija nurodė, kad, nutraukus Konkurso procedūras, išnyko atsakovės poreikis pirkimo objektui ir rangos darbai ateityje nebus perkami. Pati atsakovė 2020 m. liepos 22 d. VšĮ Būsto energijos taupymo agentūrai pateiktame prašyme nurodė, kad projektą perkelia į aštuntojo kvietimo projektų sąrašą, kuriame taikoma kita rangos darbų pirkimo tvarka, t. y. naujasis pirkimas bus vykdomas pagal kitas sąlygas. Esant tokioms aplinkybėms kolegija pritarė pirmosios instancijos teismo išvadai, kad šiuo konkrečiu atveju nėra tikslinga nagrinėti ieškovės reikalavimo panaikinti atsakovės 2020 m. vasario 6 d. sprendimą sudaryti pasiūlymų eilę ir paskelbti Konkurso laimėtoją, kadangi šio reikalavimo patenkinimas ieškovei nesukels teisinių pasekmių Kolegija atkreipė dėmesį į tai, kad, ieškovei keliant atsakovės civilinės atsakomybės klausimą, aplinkybės dėl galimų neteisėtų atsakovės veiksmų sudarytų ieškinio faktinį pagrindą ir turėtų būti nustatomos nagrinėjant reikalavimą dėl nuostolių atlyginimo.

III. Kasacinio skundo ir atsiliepimo į jį teisiniai argumentai

- 15. Kasaciniu skundu ieškovė prašo panaikinti Klaipėdos apygardos teismo 2020 m. lapkričio 3 d. sprendimą ir Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2021 m. rugsėjo 30 d. nutartį ir priimti naują sprendimą patikslintą ieškinį tenkinti. Kasacinis skundas grindžiamas šiais argumentais:
 - 15.1. Atsakovė nei Konkurso sąlygose, nei kituose dokumentuose aiškiai nenustatė konkrečios pinigų sumos, kurią laikys numatoma darbų pirkimo verte ir kuria remdamasi spręs dėl tiekėjo atitikties šiam kvalifikacijos reikalavimui. Be to, Konkurso sąlygose atsakovė nenurodė, kad numatoma darbų pirkimo vertė yra statybos skaičiuojamoji kaina, apskaičiuota pagal techninį darbo projektą, ir kad numatomą darbų pirkimo vertę turi apsiskaičiuoti kiekvienas tiekėjas. Konkurso sąlygose nebuvo nurodyta, kad pinigų suma, laikoma numatoma darbų pirkimo verte, yra patvirtinta neviešinamu atsakovės sprendimu. Toks atsakovės elgesys neatitinka lygiateisiškumo, nediskriminavimo ir skaidrumo principų, nes numatoma pirkimo vertė turi būti viena, konkreti, iš anksto paskelbta ir žinoma potencialiems pirkimo dalyviams.
 - 15.2. Konkurso dokumentuose neišviešinta sąlyga negali būti kriterijus vertinti tiekėjo atitiktį kvalifikacijos reikalavimui ir negali būti pagrindas atmesti tiekėjo pasiūlymą. Numatomos darbų pirkimo vertės informacijos, turinčios esminę reikšmę kiekvienam tiekėjui sprendžiant, ar jis apskritai gali dalyvauti pirkime ir tikėtis jį laimėti, įslaptinimas savaime prieštarauja skaidrumo principui. Tai, kad techninio darbo projekto statybos skaičiuojamosios kainos nustatymo dalis laikoma komercine paslaptimi, nėra pagrindas daryti išvadą, jog viešąjį pirkimą vykdantis asmuo tiekėjo atitiktį kvalifikacijos reikalavimui gali vertinti pagal iš anksto nepaskelbtą ir tik pirkimą vykdančiam asmeniui žinomą pinigų sumą.
 - 15.3. Tiekėjo galėjimas apskaičiuoti skaičiuojamąją statybos darbų kainą nereiškia, kad apskaičiuota kaina bus tokia pat kaip ta, kurią apskaičiavo pirkimą vykdantis asmuo. Tiekėjui, apskaičiavusiam statybos skaičiuojamąją kainą, liktų spėlioti, ar jo apskaičiuota statybos skaičiuojamoji kaina yra tokia pat kaip pirkimo vykdytojo įslaptinta numatoma darbų pirkimo vertė, pagal kurią bus vertinama tiekėjo kvalifikacija. Tiekėjas pagal jo statybos skaičiuojamosios kainos skaičiavimus gali nuspręsti, kad atitinka viešojo pirkimo sąlygų reikalavimus, nors pagal įslaptintus pirkimą vykdančio asmens skaičiavimus toks tiekėjas negalės būti laikomas galinčiu dalyvauti pirkime.
 - 15.4. VšĮ Būsto energijos taupymo agentūra, kontroliuojanti daugiabučių namų atnaujinimo procedūras, 2020 m. kovo 20 d. rašte nurodė, kad net statybos darbus perkant pagal Tvarkos aprašą turi būti vadovaujamasi Viešųjų pirkimų tarnybos patvirtintomis Statybos darbų pirkimų gairėmis. Pagal Statybos darbų pirkimų gairės, tuo atveju, jei pirkimo dokumentuose nurodoma numatoma perkamų darbų vertė, tuomet kvalifikacijos reikalavime tiekėjui gali būti nurodoma "<...> apimtis ne mažesnė kaip 0,5 perkamų darbų vertės", tačiau jei pirkimo dokumentuose nenurodoma numatoma perkamų darbų vertė, tuomet kvalifikacijos reikalavime tiekėjui turi būti nurodoma konkreti skaitinė reikšmė "apimtis ne mažiau kaip xxx,xx Eur", apskaičiuota 0,5 x suplanuotos perkamų darbų vertės".
 - 15.5. Daugiabučio namo atnaujinimo investicijų plane kaip preliminari daugiabučio namo atnaujinimo (modernizavimo) statybos darbų kaina buvo nurodyta 1 081 460 Eur suma. Daugiabučio namo butų ir kitų patalpų savininkams nusprendus šalia investicijų plane nurodytų darbų atlikti papildomus darbus, 2018 m. vasario 4 d. balsų skaičiavimo protokolu buvo užfiksuotas atitinkamų savininkų pritarimas dėl 1 128 460,00 Eur išlaidų tokiems darbams sumos. Daugiabučio namo atnaujinimo investicijų planas ir 2018 m. vasario 4 d. balsų skaičiavimo protokolas buvo pateikti su Konkurso sąlygomis, todėl ieškovė savo sprendimą dalyvauti pirkime priėmė remdamasi 2018 m. vasario 4 d. balsų skaičiavimo protokole nurodytomis planuojamomis išlaidomis Daugiabučio namo atnaujinimo statybos darbams kaip numatoma darbų pirkimo verte.
 - 15.6. Neteisėtas ir nepagrįstas ieškovės pasiūlymo atmetimas reiškia tiekėjų pasiūlymų eilės sudarymo ir Konkurso laimėtojo nustatymo procedūrų ir jas atlikusios Komisijos priimto sprendimo neteisėtumą. Dėl to neteisėti, nepagrįsti ir naikintini yra Komisijos sprendimai ne

tik dėl ieškovės pasiūlymo Konkurse atmetimo, bet ir dėl tiekėjų pasiūlymų eilės sudarymo ir Konkurso laimėtojo paskelbimo.

- 16. Atsakovė atsiliepimu į kasacinį skundą prašo Klaipėdos apygardos teismo 2020 m. lapkričio 3 d. sprendimą ir Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2021 m. rugsėjo 30 d. nutartį palikti nepakeistus. Atsiliepime nurodomi šie argumentai:
 - 16.1. Atsakovės parengtos Konkurso sąlygos bei kvietimas visiškai atitiko Tvarkos aprašu patvirtintas formas ir turinį, tai patvirtina ir aplinkybė, jog VšĮ Būsto energijos taupymo agentūrą prieš paskelbdama kvietimą interneto svetainėje, turi pareigą patikrinti pateiktų dokumentų atitiktį Tvarkos aprašui ir tą faktiškai padarė. Atsakovė, laikydamasi Tvarkos aprašo pavyzdinių reikalavimų, iš anksto nustatė numatomą pirkimo vertę, pagal kurią įsipareigojo vertinti visus tiekėjų pasiūlymus, nediskriminuodama ir neišskirdama nė vieno iš pasiūlymus pateikusių tiekėjų bei neiškeldama nė vienam iš jų prioritetinių sąlygų, tačiau, vadovaudamasi Tvarkos aprašo nuostatomis, šios konfidencialios informacijos neišviešino.
 - 16.2. Ieškovė, kaip verslo profesionalė, turinti pakankamą patirtį tokiuose pirkimuose, aiškiai galėjo ir turėjo suprasti bei numatyti numatomos darbų pirkimo vertės apskaičiavimo būdą. Teismai nustatė, kad ieškovė su techniniu projektu gavo medžiagų ir darbų kiekio žiniaraščius, kuriuose buvo įvardyti visi perkami darbai, todėl ieškovė turėjo galimybę apskaičiuoti, kokia skaičiuojamoji kaina būtų nustatyta pagal 2019 metų kainas. Be to, ieškovė, teikdama dokumentus, patvirtinančius jos kvalifikaciją pagal Konkurso sąlygų 3.1.9 punktą, nurodė žymiai didesnę atliktų darbų sumą, nei iš tiesų jų buvo įvykdžiusi, ir tik po atsakovės prašymo paaiškinti šią informaciją ją patikslino pagal reikalavimus. Šios aplinkybės patvirtina, kad ieškovė suprato, pagal kokią numatomą pirkimo vertę bus vertinama tiekėjų kvalifikacija ir kad ji neatitinka pirkimo sąlygose nustatytų reikalavimų.
 - 16.3. Skaidrumo principo laikymasis *per se* (savaime) nesuponuoja būtinybės pirkimo dokumentuose atskleisti pirkimui skiriamų lėšų sumą; tiekėjo, kurio pasiūlymas atmetamas tuo pagrindu, kad jo pasiūlyta kaina yra per didelė ir perkančiajai organizacija nepriimtina, teisės užtikrinamos ne privalomu pirkimui skiriamos lėšų sumos atskleidimu pirkimo dokumentuose, bet jos nustatymu planuojant pirkimą ir perkančiajai organizacijai pagrindžiant tiekėjo pasiūlymo atmetimą; kai pirkimui nustatyta panaudoti lėšų suma neatkleidžiama pirkimo dokumentuose, o perkančioji organizacija atmeta tiekėjo pasiūlymą remdamasi buvusios redakcijos VPĮ 39 straipsnio 2 dalies 3 punktu, kilus ginčui, ji privalo įrodyti, kad kaina yra per didelė ir jai nepriimtina (<u>CPK 178 straipsnis</u>). Taigi pats pirkimo vertės neatskleidimas (nors ji buvo iš anksto nustatyta) nelemia esminių pirkimų principų pažeidimo svarbu nustatyti, ar pirkimą vykdę asmenys iš anksto, planuodami pirkimą, tokią vertę buvo nustatę ir ar tokia pirkimo vertė laikytina pagrįsta.
 - 16.4. Atsakovė analogiško pirkimo tomis pačiomis sąlygomis neskelbs, nes projektą perkėlė į aštuntojo kvietimo projektų sąrašą, kuriame taikoma kita rangos darbų pirkimo tvarka. Dėl to pirmosios instancijos teismas pagrįstai nusprendė, kad šiuo konkrečiu atveju nėra tikslinga nagrinėti ieškovės reikalavimo panaikinti atsakovės 2020 m. vasario 6 d. sprendimą sudaryti pasiūlymų eilę ir paskelbti Konkurso laimėtoją. Kai ginčo Konkurso procedūros yra pasibaigusios ir naują pirkimą planuojama organizuoti pagal naują tvarką ir naujas sąlygas, nebetenka teisinės reikšmės ieškovės reikalavimai, nurodyti patikslintame ieškinyje.

Teisėjų kolegija

konstatuoja:

IV. Kasacinio teismo argumentai ir išaiškinimai

Dėl kasaciniame teisme nagrinėjamos bylos ribų ir taikytinos teisės

- 17. Bylos nagrinėjimo kasaciniame teisme ribas apibrėžia CPK 353 straipsnis. Nurodyto straipsnio pirmojoje dalyje nustatyta, kad kasacinis teismas, neperžengdamas kasacinio skundo ribų, patikrina apskustus sprendimus ir (ar) nutartis teisės taikymo aspektu. Kasacinis teismas yra saistomas pirmosios ir apeliacinės instancijos teismų nustatytų aplinkybių. Toks bylos nagrinėjimo kasaciniame teisme ribų (ir kartu kasacinio proceso paskirties) apibrėžimas reiškia, kad kasacinis teismas sprendžia išintinai teisės klausimus, be to, tik tokius klausimus, kurie yra tiesiogiai iškelti kasaciniame skunde (žr., pvz., Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2019 m. gruodžio 17 d. nutarties civilinėje byloje Nr. e3K-3-384-916/2019 36 punktą ir jame nurodytą kasacinio teismo praktiką).
- 18. Nagrinėjamoje byloje šalių ginčas kilo dėl dviejų atsakovės sprendimų *atmesti ieškovės pasiūlymą* ir *mustatyti pasiūlymų eilę bei paskelbti Konkurso laimėtoją* teisėtumo. Pirmosios ir apeliacinės instancijos teismai iš esmės sprendė tik dėl pirmojo ieškovės reikalavimo, o dėl antrojo konstatavo ieškovės teisinio suinteresuotumo stoką ginčyti galutinius Konkurso rezultatus, atsižvelgiant į faktines Konkurso procedūrų nutraukimo ir naujo pirkimo skelbimo ateityje pagal kitus reikalavimus aplinkybes.
- 19. Kasaciniame skunde ieškovė iš esmės teikia argumentus ir kvestionuoja apeliacinės instancijos teismo procesinio sprendimo motyvus tik dėl atsakovės sprendimo atmesti jos pasiūlymą teisėtumo. Dėl antrojo reikalavimo ieškovė lakoniškai pažymi, kad ginčijamas atsakovės sprendimas pažeidė jos interesus, ji neteko galimybės toliau varžytis su kitais ūkio subjektais; be to, neteisėtas atsakovės sprendimas sukuria neigiamus padarinius kitiems jo pagrindu atliktiems jos veiksmams, todėl vėlesni jos sprendimai pripažintini neteisėtais (lot. *ex injuria jus non oritur* (iš neteisės teisė neatsiranda) principas). Vis dėlto, kaip jau buvo pažymėta, ieškovė aiškiai nenurodė, ar ir kodėl teismų sprendimai nenagrinėti iš esmės visų jos reikalavimų yra nepagrįsti ir todėl keistini.
- 20. Kasacinio teismo konstatuota, kad vien tik formali nuoroda į ieškinyje nurodytas aplinkybes, skunde nepateikiant konkrečių argumentų, patvirtinančių skundžiamo teismo sprendimo ar jo dalies neteisėtumą ir nepagrįstumą, pirma, negali būti laikoma tinkamu apeliacinio (kasacinio) skundo pagrindu, antra, savaime neįrodo skundžiamo teismo sprendimo nepagrįstumo (žr. Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2022 m kovo 30 d. nutarties civilinėje byloje Nr. e3K-3-74-403/2022 43 punktą).
- 21. Kasacinio teismo praktikoje nuosekliai pažymima, kad teismai viešujų pirkimų ginčų bylose pagal ieškovų reikalavimus ar savo iniciatyva gali ir privalo spręsti dėl atitinkamų perkančiųjų organizacijų neteisėtų veiksmų padarinių, įskaitant priimtų sprendimų pakeitimą, jei tokiu procesiniu sprendimu už perkančiąją organizaciją nepriimamas galutinis sprendimas dėl sutarties sudarymo (žr., pvz., pagal analogiją Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2015 m. liepos 3 d. nutartį civilinėje byloje Nr. e3K-3-437-690/2015 ir joje nurodytą kasacinio teismo praktiką); perkančiosios organizacijos veiksmų vertinimo nustatymas ginčą laimėjusiam tiekėjui per se nesukelia tiesioginių teisinių padarinių, o tik jų prielaidas, todėl, nepriklausomai nuo pareikšto reikalavimo ir jo apimties, teismai pagal savo kompetenciją turėtų spręsti dėl visų galimų perkančiosios organizacijos neteisėtų veiksmų padarinių (žr., pvz., pagal analogiją Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2015 m. vasario 25 d. nutartį civilinėje byloje Nr. 3K-3-60-378/2015 ir joje nurodytą kasacinio teismo praktiką).
- 22. Vis dėlto nagrinėjamu atveju, atsižvelgdamas į tai, kad, kaip nurodyta pirmiau, pati ieškovė, tikslindama ieškinį, pareiškė reikalavimą dėl atsakovės sprendimo nustatyti pasiūlymų eilę ir išrinkti (paskelbti) Konkurso laimėtoją panaikinimo, o teismai dėl naujai susiklosčiusių faktinių aplinkybių konstatavo nesant jos teisinio suinteresuotumo kvestionuoti aptariamą sprendimą ir šių argumentų ieškovė kasaciniame

skunde atskirai nekvestionuoja, kasacinis teismas padaro išvadą, jog tokiu būdu pati UAB "Norvila" aiškiai ir konkrečiai apibrėžė kasaciniame teisme nagrinėjamos bylos ribas, kurias viršytų Daugiabučio namo savininkų bendrijos "Bastas" 2020 m. vasario 6 d. sprendimo teisėtumo vertinimas. Dėl šių priežasčių neginčijama apeliacinės instancijos teismo procesinio sprendimo dalis neperžiūrima ir paliekama galioti (žr., pvz., Lietuvos Aukščiausiojo 2015 m. birželio 9 d. nutartį civilinėje byloje Nr. e3K-3-362-415/2015).

- 23. Teisėjų kolegija konstatuoja, kad apeliacinės instancijos teismas iš esmės pagrįstai konstatavo, jog, sprendžiant dėl atsakovės sprendimo atmesti ieškovės pasiūlymą teisėtumo, kaip aktualios pagal analogiją taikytinos atitinkamos VPĮ normos ir jas aiškinanti teismų praktika, nepriklausomai nuo to, kad Daugiabučio namo savininkų bendrijai "Bastas" nepripažįstamas perkančiosios organizacijos statusas. Pažymėtina, kad Tvarkos apraše (akto redakcija, galiojusi nuo 2018 m. balandžio 19 d. iki 2020 m. spalio 13 d.), *inter alia* (be kita ko), įtvirtinta, jog statybos rangos darbų pirkimus organizuojantis užsakovas užtikrina, kad atliekant pirkimus ir nustatant laimėtoją būtų laikomasi lygiateisiškumo, nediskriminavimo, abipusio pripažinimo, proporcingumo ir skaidrumo principų.
- Žiuo aspektu kasacinio teismo praktikoje nuosekliai pažymima, kad tais atvejais, kai tam tikra teisinių santykių sritis nepatenka į VPĮ reguliavimo sritį, įstatyme expressis verbis (aiškiais žodžiais, tiesiogiai) įtvirtinus jo taikymo išimtį, VPĮ normos tiesiogiai netaikytinos, o jurisprudencija dėl šio įstatymo gali būti aktuali ir taikytina mutatis mutandis (su būtinais (atitinkamais) pakeitimais); kita vertus, jei atskirą teisinių santykių sritį, kuri nepatenka į VPĮ, reguliuojančiame teisės akte (pvz., tvarkoje, apraše) įtvirtinta, kad perkančioji organizacija konkurso procedūrų metu ir sudarydama sutartį laikosi skaidrumo, nediskriminavimo, lygiateisiškumo ir racionalaus lėšų panaudojimo principų, jų turinys dėl šių santykių reikšmės visuomenei iš esmės (bet nepaneigiant ir jų skirtumų) neturėtų skirtis nuo viešųjų pirkimų principų; atsižvelgiant į tai, tokiame dokumente įtvirtintų principų taikymas užtikrinamas taikant viešųjų pirkimų reglamentavimo ir teismų praktikos analogiją, tačiau taip, kad nebūtų paneigta įstatymų leidėjo valia tam tikrus santykius reguliuoti atskirai (žr., pvz., Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2018 m spalio 19 d. nutarties civilinėje byloje Nr. e3K-3-374-248/2018 43 punktą ir jame nurodytą kasacinio teismo praktiką).

Dėl atsakovės sprendimo atmesti ieškovės pasiūlyma teisėtumo

- 25. Ieškovė viso proceso metu nuosekliai ginčija atsakovės sprendimą atmesti jos pasiūlymą, atsižvelgiant į tai, kad ginčo Konkurso sąlygoje expressis verbis nebuvo įtvirtintas ir atskleistas konkretus numatomos darbų pirkimo vertės dydis, t. y. jis nustatytas atsakovės vidaus dokumente, bet ūkio subjektams neišviešintas. Dėl pirmiau nurodytų faktinių aplinkybių tarp šalių ginčo nėra. Pagrindinis jų nesutarimo objektas skundžiamo atsakovės sprendimo teisėtumo vertinimas, t. y. ar atsakovė galėjo teisėtai atmesti ieškovės pasiūlymą dėl nepakankamo šios pajėgumo, kai duomenys, reikšmingi kvalifikacijos atitikčiai nustatyti, įtvirtinti ne viešai paskelbtuose Konkurso, o neišviešintuose atsakovės vidaus dokumentuose.
- 26. Apeliacinės instancijos teismas pripažino ginčijamo atsakovės sprendimo atmesti ieškovės pasiūlymą teisėtumą šiais argumentais: a) tarp šalių nėra ginčo, kad Konkurso sąlygų 3.1.9 punkte neįtvirtintas joks konkretus pirkimo vertės dydis; b) ginčo Konkurso sąlyga aiški, proporcinga ir būtina, visiems ūkio subjektams taikyta vienodai; c) su Konkurso sąlygomis tiekėjams buvo pateiktas namo atmaujinimo (modernizavimo) projektas (toliau Projektas), išskyrus jo statybos skaičiuojamosios kainos nustatymo dalį, kuri pagal teisinį reguliavimą pripažintina kaip komercinė paslaptis, todėl išviešinama tik statytojui; d) nors atsakovė neprivalėjo išviešinti numatomos pirkimo vertės, ji ieškovei turėjo būti aiški pagal Projekto (įskaitant techninio darbo projekto ir medžiagų bei darbų žiniaraščių) turinį ir susirašinėjimą su atsakove. Teisėjų kolegija kaip iš esmės teisiškai pagrįstus pripažįsta ieškovės kasacinio skundo argumentus, kuriais kvestionuojami nurodyti apeliacinės instancijos teismo motyvai.
- 27. Kasaciniame skunde keliami dvejopo pobūdžio argumentai, susiję su atsakovės veiksmais tiek nustatant ginčo Konkurso sąlygą, tiek ją pritaikant. Šiuo aspektu pažymėtina, kad ieškovė ginčo Konkurso sąlygą kvestionuoja ne izoliuotai, t. y. ne dėl jos visiško ribojimo (suvaržymo) dalyvauti Konkurse ar vykdyti pirkimo sutartį (žr., pvz., pagal analogiją Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2022 m. birželio 16 d. nutarties civilinėje byloje Nr. e3K-3-162-378/2022 2 punktą), o pagrįsdama skundžiamo atsakovės sprendimo neteisėtumą. Kita vertus, net ir priėjus prie priešingos išvados dėl ieškovės teisių gynybos pobūdžio, atkreiptinas dėmesys į tai, kad Tvarkos apraše, priešingai nei VPĮ, neįtvirtinta pretenzijų padavimo termino skaičiavimo tvarka (t. y. per kiek laiko turi būti paduotas šis dokumentas), o tik nustatyta, jog pretenzijos teikiamos iki sutarties sudarymo (Tvarkos aprašo 69–74 punktai). Dėl pirmiau nurodytų aplinkybių, teisėjų kolegijos vertinimu, nurodytas kasacinio skundo argumentų grupes reikia nagrinėti kartu.
- 28. Kaip pažymėta pirmiau, ginčo Konkurso sąlygos turinys ir jos taikymas kvestionuojamas ne dėl to, kad atsakovė nustatė atitinkamą numatomos vertės dydį (2 310 401,40 Eur), pagal kurį vertinama tiekėjų atitiktis iškeltam finansiniam (ekonominiam) pajėgumui (bendrai statybos darbų apyvartai), o dėl to, kad tai ji padarė aiškiai neišviešindama aptariamo kvalifikacijos reikalavimo elemento. Atsakovė, pirmosios ir apeliacinės instancijos teismai laikosi pozicijos, kad, pirma, ieškovė turėjo suprasti tikrąjį numatomos pirkimo vertės dydį, antra, atsakovė net neturėjo teisės šio dydžio išviešinti. Tokiems argumentams teisėjų kolegija nepritaria.
- 29. Šiuo aspektu pirmiausia atkreiptinas dėmesys į tai, kad apeliacinės instancijos teismo argumentai yra prieštaringi, nes juose vienu metu pabrėžiama skaidrumo principo turinys ir svarba (nutarties 19–22 punktai), kartu nurodant, kad ginčo Konkurso sąlyga yra aiški (nutarties 25 punktas), nors ir numatoma pirkimo vertė ieškovei nebuvo aiškiai išviešinta kartu su Konkurso dokumentais (nutarties 24 punktas). Apie galimai netiesioginį numatomos pirkimo vertės dydžio supratimą apeliacinės instancijos teismas padarė išvadą, atsižvelgdamas į su Konkurso sąlygomis pateiktą Projektą bei ieškovės ir atsakovės susirašinėjimą dėl duomenų apie įvykdytas sutartis patikslinimo.
- 30. Dėl pastarojo pagrindo, apie kurį plačiau pasisakė atsakovė ir pirmosios instancijos teismas, pažymėtina, kad ginčijamas sprendimas atmesti ieškovės pasiūlymą nebuvo grindžiamas duomenų apie įgytą ieškovės finansinį pajėgumą pakitimu, ši aplinkybė nebuvo kvalifikuota kaip melagingos informacijos pateikimo situacija ar pan. (žr., pvz., pagal analogiją Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2021 m. lapkričio 17 d. nutarties civilinėje byloje Nr. e3K-3-278-969/2021 2–5 punktus). Atsižvelgiant į tai, vienintelė aplinkybė, kad ieškovė susirašinėjo su atsakove tikslindama duomenis apie įvykdytas sutartis ir (ar) jų vertę, neleidžia daryti vienareikšmės išvados, jog ūkio subjektai galėjo suprasti tikrąjį numatomos pirkimo vertės dydį.
- 31. Pažymėtina, kad aplinkybė, jog ginčo Konkurso sąlygos taikymo neigiami padariniai kilo tik ieškovei, taip pat neleidžia daryti priešingos išvados, be to, nesuponuoja, kad aptariama nuostata buvo taikoma lygiateisiškai. Šiuo aspektu kasacinio teismo pasisakyta, kad, pirma, teismas gali konstatuoti tiekėjų lygiateisiškumo principo pažeidimą ne tik tada, kai nustato skirtingą tapačių reiškinių vertinimą (arba vienodą skirtingų), bet ir tada, kai visiems tiekėjams vienodai taikomi perkančiosios organizacijos veiksmai ar sprendimai *de facto* (faktiškai) lemia skirtingus padarinius (žr., pvz., pagal analogiją Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2011 m. gegužės 24 d. nutartį civilinėje byloje Nr. 3K-3-249/2011); antra, aplinkybė, kad didesnioji dalis tiekėjų suprato pirkimo sąlygą kitaip nei mažuma, taip pat neleidžia besąlygiškai teigti, kad objektyviai visiems įprastinio rūpestingumo standartus atitinkantiems dalyviams ji buvo vienodai suprantama ir jų pritaikyta, o perkančioji organizacija turėjo galimybę gauti ir įvertinti tarpusavyje palyginamus pasiūlymus (žr., pvz., pagal analogiją Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2013 m. gegužės 3 d. nutartį civilinėje byloje Nr. 3K-3-272/2013).
- 32. Dėl teismų ir atsakovės argumentų, kad numatomos pirkimo vertės dydis nustatytinas pagal Projekto (techninio darbo projekto ir darbų bei medžiagų žiniaraščių) turinį, pirmiausia atkreiptinas dėmesys į nuosekliai suformuotą kasacinio teismo praktiką, pagal kurią pirkimo sąlygos turi būti aiškinamos sistemiškai, tačiau jų interpretavimas negali lemti visiškai priešingos išvados, palyginus su lingvistine jų išraiška; pirkimo sąlygų aiškinimo padarinys, lemiantis visiškai priešinga lingvistine ir loginę reikšmę (teiginys vs. neiginys), bet kokiu atveju nepateisinamas,

nesuderinamas su uolaus ir rūpestingo tiekėjo teisėtais lūkesčiais dėl jų supratimo; konkurso specifikacijų apimtis turi būti nustatoma iš potencialių viešojo pirkimo dalyvių pozicijų, nes pirkimo sutarčių sudarymo procedūrų tikslas yra būtent užtikrinti dalyviams galimybę dalyvauti juos dominančiuose viešuosiuose pirkimuose (žr., pvz., pagal analogiją pirmiau nurodytą kasacinio teismo nutartį civilinėje byloje Nr. 3K-3-272/2013 ir joje nurodytą Europos Sąjungos Teisingumo Teismo (toliau – Teisingumo Teismas) jurisprudenciją).

- 33. Naujausioje kasacinio teismo praktikoje šiuo aspektu pažymima, kad nors pirkimų sąlygos turi būti aiškinamos sistemiškai, toks aiškinimas turi turėti tam tikras ribas, be kita ko, nesuponuoti tiekėjų suklaidinimo tiek teikiant konkretų pasiūlymą, tiek apskritai apsisprendžiant jame dalyvauti, ir nelemti situacijų, kai vieno pobūdžio reikalavimai būtų taikomi pagal kitiems reikalavimams taikomą tvarką (žr. pagal analogiją Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2022 m. kovo 21 d. nutarties civilinėje byloje Nr. e3K-3-28-381/2022 29 punktą). Taigi pirkimo sąlygų aiškumas yra vienas svarbiausių reikalavimų, vertinant tiekėjų ir jų pasiūlymų atitiktį, sisteminio aiškinimo ir taikymo pagrindų. Atsižvelgiant į tai, tiekėjams keliami reikalavimai, ypač susiję su jų galimybe dalyvauti viešajame konkurse, neturi kelti neaiškumų, nesuponuoti skirtingo aiškinimo ir taikymo.
- 34. Šiuo aspektu pažymėtina Teisingumo Teismo praktika, pagal kurią, pirma, perkančiosios organizacijos kaip dalyvavimo viešojo pirkimo procedūroje sąlygas gali nustatyti tik kokybinės atrankos kriterijus (Teisingumo Teismo 2021 m. liepos 8 d. sprendimas byloje Sanresa, C-295/20); antra, kai perkančioji organizacija reikalauja, kad pirkimo sąlygose nustatyta minimali apyvarta būtų pasiekta srityje, su kuria susijusi sutartis, šiuo reikalavimu siekiama dvejopo tikslo nustatyti ūkio subjektų ekonominį ir finansinį pajėgumų ir padėti įrodyti jų techninius ir profesinius pajėgumus (Teisingumo Teismo 2021 m. rugsėjo 7 d. sprendimas byloje Klaipėdos regiono atliekų tvarkymo centras, C-927/19). Iš tiesų pirkėjas negali atlikti ūkio subjektų atrankos, siekdamas pirmiau nurodytų dviejų finansinio ir profesinio pajėgumo nustatymo tikslų, jei kvalifikacijos reikalavime aiškiai nebus įtvirtintos konkrečios tokios atrankos sąlygos (žr. taip pat CK 6.947 straipsnio 5 dalį).
- 35. Sutiktina su ieškove, kad vienintelės aiškios sumų (lėšų) nuorodos buvo su Konkursu pateikti investicijų planas ir butų savininkų susirinkimo protokolas. Bet kokiu atveju prieš šias *expressis verbis* nuostatas neturėtų pirmenybės Projektas ir jo pagrindu atliekami skaičiavimai. Kasacinio teismo konstatuota, kad akivaizdu ir neabėjotina, jog apie pirkimo sąlygų turinį tiekėjai turi būti informuoti tiesiogiai, aiškiai ir išsamiai, o ne naudojantis *Google*, juolab kad VPĮ įtvirtinti trumpi (palyginti su kitomis valstybėmis narėmis) peržiūros procedūros terminai (žr. pagal analogiją Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2015 m. vasario 24 d. nutartį civilinėje byloje Nr. 3K-3-84-248/2015).
- 36. Kita vertus, net jei Projekte nurodyti duomenys suponuotų tinkamo ūkio subjektų informavimo apie ginčo Konkurso sąlygos turinį kvalifikavimą, šis dokumentas vis tiek negalėtų būti laikomas tinkamu tiekėjų kvalifikacijos sąlygos taikymo pagrindu. Kaip teisingai proceso metu teigė atsakovė, ginčo Konkurso sąlygos taikymas pagal individualiai apskaičiuotą statybos darbų kainą nesuponuos to paties rezultato, t. y. vienodai apskaičiuoto numatomos pirkimo vertės dydžio. Apeliacinės instancijos teismas šių ieškovės argumentų teisiškai neįvertino, dėl jų pasisakė bendrai konstatuodamas, kad pagal teisinį reguliavimą darbų vertė nustatytina ne pagal investicijų planą, o Projekto dalį dėl išlaidų. Pažymėtina, jog kasacinio teismo jau spręsta, kad perkančioji organizacija negali nustatyti tokių pirkimo sąlygų ar jas taikyti tokiu būdu, jog tiekėjų kvalifikacija būtų vertinama pagal skirtingo turinio reikalavimus (žr., pvz., pagal analogiją Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2017 m sausio 27 d. nutarties civilinėje byloje Nr. e3K-3-6-378/2017 35 punktą ir jame nurodytą kasacinio teismo praktiką).
- 37. Šiuo aspektu taip pat atkreiptinas dėmesys į tai, kad aptariama atsakovės ir teismų pozicija dėl Projekto reikšmės sprendžiant dėl ginčo Konkurso sąlygos aiškumo ir galimybės pagrįsti skundžiamą atsakovės sprendimą atmesti ieškovės pasiūlymą apskritai yra dviprasmiška, atsižvelgiant į tai, jog ieškovė, kaip ir kiti tiekėjai, pagal Konkurso sąlygas, *inter alia*, išviešintas Projekto dalis, t. y. įvertinę darbų ir medžiagų kiekius ir jų vertę, apskaičiavo ir pateikė pasiūlymų kainas. Byloje nėra ginčo, kad ieškovė Konkurse pateikė mažiausios kainos 1 816 429,69 Eur su PVM pasiūlymą. Taigi šią sumą pagal ginčo Konkurso sąlygą padaljus pusiau, gautinas 908 214,845 Eur dydis, o šį ieškovės deklaruota 947 253,36 Eur su PVM suma akivaizdžiai viršija.
- 38. Už viešojo pirkimo procedūrų organizavimą ir pasiektus rezultatus pirmiausia atsakingos perkančiosios organizacijos; šio vertinimo nekeičia tai, kad tiekėjai profesionalūs viešųjų pirkimų teisinių santykių dalyviai, nes ir perkančiosioms organizacijoms keliami profesionalumo reikalavimai; atsižvelgiant į tai, būtent perkančiosioms organizacijoms, o ne tiekėjams, kurie atskirai nepateikė klausimų dėl ginčijamų pirkimų sąlygų, kyla neigiamų padarinių už netinkamai pirkimo sąlygose įgyvendintą viešųjų pirkimų tikslą gauti tinkamos kokybės (plačiąja prasme) paslaugą; perkančiųjų organizacijų diskrecija nustatyti atitinkamas pirkimo sąlygas negali būti pateisinamas jų nekruopštus ir neatidus elgesys šias nustatant; bet kokiu atveju tiekėjai pasiūlymus teikia pagal viešojo pirkimo sąlygas, todėl neturi pareigos papildomai domėtis perkančiųjų organizacijų tikslais, ypač jei šie apskritai nėra detalizuoti pirkimo dokumentuose (žr., pvz., pagal analogiją Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2018 m. rugsėjo 21 d. nutarties civilinėje byloje Nr. e3K-3-325-469/2018 39, 40 punktus ir juose nurodytą kasacinio teismo praktiką).
- 39. Nesutiktina su atsakove, kad jos veiksmų teisėtumą lemia tai, jog kompetentinga institucija Konkurso sąlygas įvertino kaip tinkamas. Pagal suformuotą Teisingumo Teismo jurisprudenciją teisė remtis teisėtų lūkesčių apsaugos principu suteikiama tik asmeniui, kuriam nacionalinė administravimo institucija sukėlė pagristų lūkesčių, suteikdama tikslių besąlygiškų ir neprieštaringų garantijų, kildinamų iš leidžiamų ir patikimų šaltinių (pagal analogiją Teisingumo Teismo 2021 m. gegužės 20 d. sprendimas byloje *Riigi Tugiteenuste Keskus*, C-6/20). Šiai taisyklei taikoma išintis, kai pirkėjas dėl savo statuso ar vykdomų funkcijų priskirtinas valstybei plačiąja prasme.
- 40. Nors, kaip jau pažymėta, atsakovei nepripažintinas perkančiosios organizacijos statusas, todėl ji taip pat nepriskirtina valstybei plačiąja prasme, taigi pagal pirmiau nurodytą Teisingumo Teismo sprendimą ji iš principo galėtų naudotis teisėtų lūkesčių principu, vis dėlto byloje nustatyta, kad VšĮ Būsto energijos taupymo agentūraieškovei ir atsakovei 2020 m. kovo 20 d. raštu pažymėjo, kad, be kitų dokumentų, atsakovė turėtų laikytis Viešųjų pirkimų tarnybos parengtų Statybos pirkimų gairių nuostatų. Nors šio rašto pateikimo ginčo šalims metu Konkurso procedūros buvo nutrauktos (tai nurodyta pačiame rašte), tačiau, sprendžiant ginčą teismo procese, šalims laikantis skirtingų pozicijų dėl ginčijamo atsakovės sprendimo teisėtumo, aptariamas dokumentas yra teisiškai reikšmingas.
- 41. Teisėjų kolegija prieina prie išvados, kad ginčo Konkurso sąlygos turinys neatitinka Viešųjų pirkimų tarnybos parengtų metodinių išaiškinimų, pagal kuriuos užsakovas turi arba nurodyti konkretų numatomos pirkimo vertės dydį (kai kartu įtvirtinamas jo pagrindu taikomas santykinis dydis, pvz., 0,5 pirkimo vertės), arba turi nustatyti tikslią kvalifikacijos reikalavimo skaitinę reikšmę (ne mažiau kaip xx Eur). Atskirai šioje nutartyje nepasisakant dėl pirmiau nurodyto rekomendacinių nuostatų aiškinimo, kuris pirmiausia aktualus taikant VPĮ normas, dėl pirmiau nurodytų aplinkybių konstatuotina, kad ginčo Konkurso sąlygos turinys ir jo taikymas nesuponuoja lygiateisiškumo ir skaidrumo principų laikymosi.
- 42. Kasacinio teismo praktikoje dėl pirkimo sąlygų turinio nuosekliai pabrėžiama, kad šios privalo būti aiškios tiek tiekėjams, tiek perkančiosioms organizacijoms, kad pirmieji galėtų tinkamai suformuluoti ir pateikti pirkėjų poreikius atitinkančius pasiūlymus, o antrosios juos vienodai įvertinti pagal pirkimo sąlygas; perkančiosios organizacijos valios ir ketinimo, jei jų iš tiesų tokių buvo, dėl pirkimo sąlygos turinio svarba sumenksta, jei ji pirkimo sąlygose juos netinkamai ir nesuprantamai materializuoja; perkančiosios organizacijos turi griežtai laikytis savo pačių nustatytų kriterijų; perkančiosios organizacijos tiekėjų pasiūlymus vertina išimtinai pagal viešojo pirkimo sąlygas; mokslo (ar kitoje srityje) vartojamos sąvokos, sampratos per se neturi visuomet turėti tapačios reikšmės kaip ir viešojo pirkimo sąlygose, a fortiori (ypač) kai tokia perkančiosios organizacijos valia aiškiai neįtvirtinta pirkimo sąlygose; tiekėjų pasiūlymai negali būti vertinami kaip neatitinkantys aiškiai neišviešintų reikalavimų ir dėl to atmetami; bet kokiu atveju perkančiosios organizacijos negali atmesti tiekėjo pasiūlymo pagal iš anksto aiškiai neišviešintus reikalavimus (žr., pvz., pagal analogiją pirmiau nurodytos kasacinio teismo nutarties civilinėje byloje Nr. e3K-3-325-469/2018 21–23, 27 punktus ir juose nurodytą kasacinio teismo praktiką).

- 43. Kita vertus, kasacinio teismo praktikoje pažymimas poreikis suderinti iš skaidrumo ir lygiateisiškumo principų turinio išplaukiančias perkančiųjų organizacijų pareigas atitinkamu būdu nustatyti ir taikyti viešojo pirkimo sąlygas ir jų pareigas laikytis kituose specialiuosiuose teisės aktuose įtvirtintų imperatyviųjų teisės normų. Tuo tikslu kasacinio teismo nustatytas korekcinis mechanizmas, kai tiekėjas neatitinka imperatyviųjų normų, kurios nebuvo perkeltos į pirkimo sąlygas, leidimas pateikti naujus dokumentus, pasitelkti naują (anksčiau neišviešintą) partnerį ar subrangovą (žr. pagal analogiją Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2017 m. vasario 14 d. nutarties civilinėje byloje Nr. e3K-7-23-248/2017 71 punktą).
- 44. Vis dėlto nagrinėjamu atveju konstatuotina, kad numatomos pirkimo vertės perkant daugiabučių namų modernizavimo (rekonstrukcijos) darbus reguliavimas nepripažintinas imperatyviuoju. Šiuo aspektu atskirai pažymėtina, kad atsakovė ir teismai dėl ginčo Konkurso sąlygos turinio ir jos taikymo akcentavo Tvarkos aprašo 32 punktą, dėl kurio taikymo atsakovei nekilo pareiga išviešinti konkretaus numatomos pirkimo vertės dydžio. Šioje nuostatoje, *inter alia*, nurodyta, kad pirkimo sąlygų neatsiejama dalis yra statinio projektas daugiabučio namo atnaujinimo (modernizavimo) techninis darbo projektas su medžiagų ir darbų kiekio žiniaraščiais, išskyrus statybos skaičiuojamosios kainos nustatymo dalį, kuri pateikiama tik statytojui, yra komercinė paslaptis ir rengiama statybos techninio reglamento STR 1.04.04.2017 "Statinio projektavimas, projekto ekspertizė" nustatytais atvejais.
- 45. Teisėjų kolegija šiai atsakovės ir apeliacinės instancijos teismo pozicijai nepritaria. Atkreiptinas dėmesys į tai, kad analogiška nuostata dėl statybos skaičiuojamosios kainos nustatymo dalies kaip komercinės paslapties įtvirtinta ir pirmiau nurodytame STR 1.04.04:2017. Dėl to Tvarkos aprašas, kurio nuostatos pateika nuorodą į šį dokumentą, ir pakartojo tą patį reguliavimą. Į nagrinėjamos bylos dalyką neįeina nei Tvarkos aprašo, nei STR 1.04.04:2017 nuostatų atitikties aukštesnės galios aktams patikra, juolab kad tokia kompetencija suteikta kitiems teismams.
- 46. Vis dėlto, teisėjų kolegijos vertinimu, STR 1.04.04:20178 priedo 47 punkte įtvirtinta sąvoka *statinio statybos skaičiuojamoji kaina* ir ginčo Konkurso sąlygoje nurodyta sąvoka *numatoma pirkimo vertė* nėra visiškai identiškos kategorijos, nors tam tikrais atvejais gali sutapti, jei užsakovas pirkimo objekto neskaido į dalis arba su pirkimu neįsigyja jokių papildomų naudų. Kaip pažymėjo ieškovė, Konkurso sąlygose nebuvo aiškiai nurodyta, kad numatoma pirkimo vertė sutampa su Projektą parengusio subjekto atliktais skaičiavimais. Nagrinėjamu atveju susiklostė situacija, kai ieškovės pasiūlyta kaina buvo mažesnė už projektuotojo apskaičiuotą biudžetą. Vis dėlto pažymėtina, kad kito Konkurso dalyvio kaina taip pat nesiekė darbų skaičiuojamosios kainos dydžio, o trečiojo pasiūlyta kaina jį viršijo, nors jie abu atitiko ginčo Konkurso salyga.
- 47. Kita vertus, teisiškai nepagrįsta pozicija, pirmiau nurodytas sąvokas statinio statybos skaičiuojamoji kaina ir numatoma pirkimo vertė kvalifikuojant kaip identiškas, jas abi laikyti komercine paslaptimi. Pagal nurodytą teisinį reguliavimą statinio statybos skaičiuojamoji kaina atskleistina tik statytojui (užsakovui), o byloje nustatyta, kad ginčijamas atsakovės sprendimas buvo pagrįstas konfidencialiais duomenimis, šie buvo išviešinti ieškovei. Taigi arba pirmiau nurodytas konfidencialumo reguliavimas yra aktualus tik projekto rengimo stadijoje, kai tarpusavyje varžosi projektuotojai ir tokio konkurso laimėtojas parengia galutinį projektą, arba, kaip nurodo ieškovė, konfidencialumas taikytinas kainos apskaičiavimo metodikai, bet ne galutiniam rezultatui, t. y. konkrečiai skaitinei išraiškai.
- 48. Šiuo aspektu atkreiptinas dėmesys į tai, kad atsakovė nepagrįstai remiasi VPĮ reguliavimu ir teismų praktila, pagal kurią leidžiama tiekėjams neišviešinti perkančiajai organizacijai priimtinos kainos, t. y. didžiausios leistinos pasiūlymų kainos, kurią viršijus pasiūlymai būtų atmetami. Detaliai nenagrinėjant šių argumentų, konstatuotina, kad pasiūlymų atmetimas dėl per didelės kainos ir pačių tiekėjų kokybinė atranka yra skirtingi institutai, jų reguliavimas ir taikymas turi nevienodus tikslus ir padarinius. Bet kokiu atveju, kaip nurodyta pirmiau, tiekėjų kvalifikacijos tikrinimas negali vykti pagal aiškiai neišviešintus kriterijus.

Dėl bylos procesinės baigties

- 49. Dėl pirmiau nurodytų argumentų visumos konstatuotina, kad atsakovė priėmė neteisėtą sprendimą atmesti ieškovės pasiūlymą Konkurse, o apeliacinės instancijos teismas šį skundžiamą sprendimą nepagrįstai įvertino teisėtu. Dėl to skundžiamo procesinio sprendimo dalis naikintina ir priimamas naujas sprendimas (<u>CPK</u> 346 straipsnio 2 dalies 1 punktas, 359 straipsnio 1 dalies 4 punktas ir 3 dalis). Atsižvelgiant į tai, kad Konkurso procedūros nutrauktos dėl priežasčių, nesusijusių su nagrinėjamu ginču, kasacinio teismo sprendimas nedaro įtakos jų atnaujinimui (visi Konkurse priimti sprendimai neteko galios), ieškovės reikalavimas panaikinti atsakovės 2022 m. vasario 2 d. sprendimą tenkintinas iš dalies, šį pripažįstant neteisėtu.
- 50. Kaip jau buvo pažymėta šios nutarties 22 punkte, dėl kitų ieškinio reikalavimų kasacinis teismas nagrinėjamoje byloje nesprendžia iš esmės. Dėl kitų kasacinio skundo ir atsiliepimo į jį argumentų kaip teisiškai nereikšmingų šalių ginčui spręsti teisėjų kolegija taip pat nepasisako.
- 51. Teisėjų kolegija nurodo, kad nagrinėjamoje byloje kasacinis teismas atskirąja nutartimi informuos VšĮ Būsto energijos taupymo agentūrą ir LR aplinkos ministeriją dėl Tvarkos aprašo ir su juo susijusių normų galimai klaidinančio pobūdžio, dėl kurio užsakovai, kaip nagrinėjamoje byloje, gali pažeisti skaidrumo ir lygiateisiškumo principus.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

- 52. Pagal CPK 93 straipsnio 1 dalį šaliai, kurios naudai priimtas sprendimas, jos turėtas bylinėjimosi išlaidas teismas priteisia iš antrosios šalies, nors ši ir būtų atleista nuo bylinėjimosi išlaidų mokėjimo į valstybės biudžetą. Pagal CPK 93 straipsnio 2 dalį, jeigu ieškinys patenkintas iš dalies, bylinėjimosi išlaidos priteisiamos ieškovui proporcingai teismo patenkintų reikalavimų daliai, o atsakovui proporcingai teismo atmestų ieškinio reikalavimų daliai. Pagal CPK 93 straipsnio 3 dalį šiame straipsnyje išdėstytos taisyklės taikomos taip pat ir tam žyminiam mokesčiui, kurį šalys įmoka paduodamos apeliacinius ir kasacinius skundus, taip pat prašymus dėl proceso atnaujinimo. Pagal CPK 93 straipsnio 5 dalį, jeigu kasacinis teismas, neperduodamas bylos iš naujo nagrinėti, pakeičia teismo sprendimą arba priima naują sprendimą, jis atitinkamai pakeičia bylinėjimosi išlaidų paskirstymą. Jeigu kasacinis teismas bylinėjimosi išlaidų nepaskirsto, šį klausimą išsprendžia pirmosios instancijos teismas
- 53. Teisėjų kolegija atkreipia dėmesį į tai, kad nagrinėjamu atveju buvo patenkintas tik vienas iš dviejų ieškovės reikalavimų, t. y. reikalavimas panaikinti atsakovės 2020 m. vasario 2 d. sprendimą dėl ieškovės pasiūlymo Konkurse atmetimo, o kitas reikalavimas panaikinti Daugiabučio namo atnaujinimo (modernizavimo) darbų viešojo pirkimo komisijos 2020 m. vasario 6 d. sprendimą dėl pasiūlymų eilės sudarymo ir laimėtojo paskelbimo atmestas. Vis dėlto antrasis ieškovės reikalavimas yra išvestinio pobūdžio, o pagrindinis byloje ieškovės siekiamas materialinis teisinis rezultatas yra suformuotas pirmuoju reikalavimu. Atsižvelgiant į tai, į ginčo prigimtį bei tarp šalių susiklosčiusius materialinius teisinius santykius, konstatuotina, kad ieškovė nagrinėjamą ginčą iš esmės laimėjo, todėl ji įgijo teisę į bylinėjimosi išlaidų atlyginimą. Atsakovė bylą pralaimėjo, todėl jos patirtos bylinėjimosi išlaidos nėra atlyginamos.
- 54. Teisėjų kolegija pažymi, kad <u>CPK 98 straipsnio</u> 1 dalyje nustatytas teisinis reguliavimas negali būti aiškinamas ir taikomas taip, kad būtų paneigta asmens, kurio naudai priimtas sprendimas, teisė gauti jo patirtų bylinėjimosi išlaidų, be kita ko, išlaidų advokato pagalbai, atlyginimą. Vis dėlto visais atvejais, priteisiant išlaidas už teisinę advokato ar advokato padėjėjo pagalbą, yra taikomas realumo kriterijus, t. y. kad šiems

asmenims už suteiktas pirmiau nurodytas teisines paslaugas yra sumokėta ir bylą laimėjusi šalis patyrė atstovavimo civiliniame procese išlaidas bei įstatymo nustatyta tvarka teismui pateikė tai patvirtinančius įrodymus (<u>CPK 98 straipsnis</u>). Kasacinis teismas ne kartą yra nurodęs, kad tokiais atvejais išlaidos suprantamos kaip išleistos lėšos (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2008 m. spalio 28 d. nutartis civilinėje byloje <u>Nr. 3K-3-533/2008</u>; 2017 m. sausio 23 d. nutartis civilinėje byloje <u>Nr. 3K-3-7-687/2017</u>, 10 punktas).

- 55. Kasacinis teismas taip pat yra nurodęs, kad išlaidų advokato pagalbai apmokėti dydį patvirtinančiais įrodymais laikytini tokie dokumentai, iš kurių turinio matyti esminiai, tokių išlaidų patyrimo faktą bylą nagrinėjant teisme patvirtinantys duomenys, t. y. kokioje civilinėje byloje, kokios konkrečios advokato teisinės paslaugos suteiktos ir kokios išlaidos buvo patirtos (kokia suma sumokėta). Aplinkybė, kad pateikti įrodymai yra ne pirminiai, o išvestiniai, neturi reikšmės, jei juose atsispindi pirmiau nurodyta informacija (pvz., Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2017 m. balandžio 19 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-189-969/2017, 22 punktas).
- Be formalaus patvirtinimo apie kliento atsiskaitymą su advokatų kontora, teismui adresuotoje pažymoje turi būti nurodyti visų pirminių atsiskaitymą patvirtinančių dokumentų (sąskaitų, mokėjimo nurodymų, pinigų priėmimo kvitų ar kt.) pavadinimai, numeriai, juose nurodytos sumos ir datos. Tai užtikrina realaus pinigų sumokėjimo už konkrečioje byloje suteiktas konkrečias paslaugas kontrolę, t. y. kad kita šalis nebūtų priversta mokėti už advokatų kontoros suteiktas paslaugas, nesusijusias su nagrinėta byla. Šis motyvas aktualus, be kita ko, tais atvejais, kai advokatų kontora teikia klientui daugiau teisinių paslaugų nei vien atstovavimas konkrečioje byloje, o už visas suteiktas teisines paslaugas klientui išrašoma bendra sąskaita (viena ar kelios). Tuo atveju, jei pagal tokią sąskaitą (ar kelias sąskaitas) klientas atsiskaito tik iš dalies, mokėjimą patvirtinančiame dokumente nenurodydamas, už kurias paslaugas atsiskaito, nėra galimybės objektyviai nustatyti, ar atsiskaityta už konkrečioje byloje suteiktas teisines paslaugas, ar už kitas, su byla nesusijusias teisines paslaugas. Todėl tokiais atvejais pažymoje, teikiamoje teismui kaip išlaidas už advokato ar advokato padėjėjo pagalbą byloje patvirtinančiame įrodyme, turi būti aiškiai nurodytas pirminių atsiskaitymo dokumentų tarpusavio ryšys, t. y. iš pažymos turi būti aišku, kuriais atsiskaitymą patvirtinančiais dokumentais kuri advokatų kontoros išrašyta sąskaita (-os) kliento yra apmokėta (-os), o tais atvejais, jei apmokėta tik dalis sąskaitos (-ų), advokatų kontoros patvirtinimas, kad atsiskaityta būtent už tas sąskaitoje nurodytas teisines paslaugas, kurios yra susijusios su advokato padėjėjo pagalba konkrečioje byloje (pirmiau nurodyta kasacinio teismo nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-189-969/2017, 24, 25 punktai).
- 57. Ieškovė nurodė, kad pirmosios instancijos teisme patyrė bylinėjimosi išlaidas, kurias sudaro: 75 Eur žyminis mokestis už ieškinio pateikimą, 1016,40 Eur išlaidos advokato pagalbai už ieškinio parengimą, 653,40 Eur išlaidos advokato pagalbai už atstovavimą klientui teismo posėdžiuose bei patikslinto ieškinio parengimą.
- 58. Dėl 1016,40 Eur atstovavimo išlaidų ieškovė pateikė 2020 m. vasario 28 d. PVM sąskaitą faktūrą Nr. 0005304, kurioje nurodyta 1016,40 Eur suma, šią sumą klientas turėjo sumokėti iki 2020 m. kovo 14 d., bei du mokėjimo nurodymus 2020 m. kovo 13 d. 700 Eur sumos mokėjimą ir 2020 m. balandžio 23 d. 800 Eur sumos mokėjimą. Taigi, teismui pateikta 1016,40 Eur PVM sąskaita faktūra bei 1500 Eur mokėjimo nurodymai. Mokėjimo nurodymuose nenurodyta, už kokią konkrečią sąskaitą yra mokama, todėl nėra aišku, ar atliktais mokėjimais dengiamos būtent šioje byloje patirtos bylinėjimosi išlaidos. Abejonių kelia ir tai, kad 2020 m. vasario 28 d. PVM sąskaitos faktūros apmokėjimo terminas yra 2020 m. kovo 14., o vienas iš pridėtų sąskaitą viršijančių mokėjimų yra 2020 m. balandžio 23 d., todėl nėra aišku, ar balandžio mėn. mokėjimas skirtas būtent vasario mėn. sąskaitai apmokėti.
- 59. Dėl 653,40 Eur atstovavimo išlaidų ieškovė pateikė dvi sąskaitas faktūras 2020 m. birželio 30 d. 1064,80 Eur sumos PVM sąskaitą faktūrą Nr. 0005630 ir 2020 m. liepos 31 d. 1355,20 Eur sumos PVM sąskaitą faktūrą Nr. 0005702 bei tris mokėjimo nurodymus 2020 m. liepos 16 d. 500 Eur sumos mokėjimą, 2020 m. rugpjūčio 14 d. 700 Eur sumos mokėjimą, 2020 m. rugpjūčio 17 d. 1325,40 Eur sumos mokėjimą. Taigi išrašytų sąskaitų suma iš viso 2420 Eur, o yra atlikti 2525,40 Eur sumos mokėjimai PVM sąskaitose faktūrose nedetalizuojant, už kokias konkrečias teisines paslaugas sąskaita yra išrašoma, o mokėjimo nurodymuose nenurodant, už kokias konkrečias sąskaitas apmokama.
- 60. Remiantis teismų informacinės sistemos "Liteko" duomenimis, nustatyta, kad ieškovė pastaruosius keletą metų įvairiais proceso šalies statusais dalyvauja ne vienoje civilinėje byloje, kurioje jai atstovauja tas pats kaip ir nagrinėjamoje byloje advokatas (pavyzdžiui, Šiaulių apygardos teisme nagrinėta civilinė byla Nr. e2-524-357/2020, Klaipėdos apylinkės teisme nagrinėta civilinė byla Nr. e2-484-769/2020). Šiuo aspektu atkreiptinas dėmesys į tai, kad civilinėje byloje Nr. e2-524-357/2020 ieškovė pirmosios instancijos teismui pateikė tuos pačius kaip ir nagrinėjamoje byloje atstovo surašytus atstovavimo išlaidų dokumentus 2020 m. birželio 30 d. 1064,80 Eur sumos PVM sąskaitą faktūrą Nr. 0005630 ir 2020 m. liepos 31 d. 1355,20 Eur sumos PVM sąskaitą faktūrą Nr. 0005702, taip pat tuos pačius mokėjimo pavedimus 2020 m. liepos 16 d. 500 Eur sumos mokėjimą, 2020 m. rugpjūčio 14 d. 700 Eur sumos mokėjimą, 2020 m. rugpjūčio 17 d. 1325,40 Eur sumos mokėjimą. Šiaulių apygardos teismas pirmiau nurodytoje byloje ieškovei priteisė 1452 Eur išlaidų advokato pagalbai pirmosios instancijos teisme apmokėti atlyginimo.
- 61. Ieškovė už apeliacinį skundą sumokėjo 150 Eur žyminį mokestį ir nurodė patyrusi 1258,40 Eur atstovavimo išlaidas. Ieškovė teismui pateikė 2020 m. gruodžio 31 d. 1452 Eur sumos PVM sąskaitą faktūrą (sąskaitoje nedetalizuotos suteiktos paslaugos) ir 2021 m. sausio 27 d. 1200 Eur sumos mokėjimo nurodymą. Pagal pateiktus duomenis ieškovė apeliacinės instancijos teisme maksimaliai patyrė ne prašomų priteisti 1258,40 Eur, o 1200 Eur išlaidų, tačiau nėra aišku, ar pateikta sąskaita bei mokėjimas atliktas būtent už šioje byloje teiktas teisines paslaugas.
- 62. Už kasacinį skundą ieškovė sumokėjo 170 Eur žyminį mokestį, nurodė patyrusi 2299 Eur atstovavimo išlaidas. Pateikė 2021 m. lapkričio 30 d. 2413,95 Eur sumos PVM sąskaitą faktūrą ir 2021 m. gruodžio 31 d. 574,75 Eur sumos PVM sąskaitą faktūrą bei du mokėjimo nurodymus 2021 m. sausio 20 d. 2403,34 Eur sumos mokėjimą (nurodyta, kad apmokama 2021 m. lapkričio 30 d. PVM sąskaita faktūra) ir 2020 m. vasario 18 d. 574,75 Eur sumos mokėjimo nurodymą. Teisėjų kolegija atkreipia dėmesį į tai, kad nagrinėjama civilinė byla užvesta pagal antrą kartą parengtą ir kasacinio teismo priimtą kasacinį skundą. Nors ieškovė savo dokumentuose jį įvardija kaip patikslintą, tačiau pirmasis kasacinis skundas buvo nepriimtas, o ne nustatyti jo trūkumai, kuriuos ieškovė pašalino. Pažymėtina, kad už priimto (antrojo) kasacinio skundo parengimą ieškovė nurodė patyrusi 574,75 Eur atstovavimo išlaidas ir pridėjo šių išlaidų patyrimą pagrindžiančius įrodymus, tačiau likusios ieškovės nurodytos atstovavimo išlaidos (1724,25 Eur) yra patirtos už nepriimto kasacinio skundo parengimą, t. y. jos nėra patirtos nagrinėjamoje byloje.
- 63. Atkreiptinas dėmesys, kad teismui ieškovė pateikė tik atstovavimo sutartį, tačiau nepateikė teisinių paslaugų sutarties Nr. 18-05-403, kurios pagrindu ieškovės atstovas išrašydavo sąskaitas faktūras, todėl nėra visiškai aišku, ar išrašytos sąskaitos faktūros yra susijusios su nagrinėjama byla. Atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta, teisėjų kolegija nusprendžia, kad nagrinėjamu atveju tinkamam bylinėjimosi išlaidų paskirstymui reikalinga išsiaiškinti papildomas aplinkybes, t. y. išsiaiškinti, ar pagal teisinių paslaugų sutartį Nr. 18-05-403 buvo teikiamos paslaugos šioje byloje, detalizuoti, už kokias teisines paslaugas išrašytos sąskaitos faktūros ir konkrečiai nurodyti, kurias sąskaitas dengia į nagrinėjamą bylą pateikti mokėjimo nurodymai. Kasacinis teismas, nepaneigdamas ieškovės teisės į bylinėjimosi išlaidų atlyginimą, bylinėjimosi išlaidų neskirsto, palikdamas šį klausimą išspręsti pirmosios instancijos teismui (CPK 93 straipsnio 5 dalis).

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso93 straipsnio 5 dalimi, 359 straipsnio 1 dalies 4 punktu, 362 straipsnio 1 dalimi,

Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2021 m. rugsėjo 30 d. nutarties dalį ir ja paliktą nepakeistą Klaipėdos apygardos teismo 2020 m. lapkričio 3 d. sprendimo dalį, kuriomis atmestas ieškovės UAB "Norvila" reikalavimas panaikinti atsakovės Daugiabučio namo savininkų bendrijos "Bastas" 2020 m. vasario 2 d. sprendimą dėl ieškovės pasiūlymo Daugiabučio namo atnaujinimo (modernizavimo) statybos darbų pirkime atmetimo, panaikinti.

Dėl nurodyto ieškovės UAB "Norvila" reikalavimo priimti naują sprendimą – reikalavimą tenkinti iš dalies. Pripažinti neteisėtu atsakovės Daugiabučio namo savininkų bendrijos "Bastas" 2020 m. vasario 2 d. sprendimą atmesti ieškovės UAB "Norvila" Daugiabučio namo atnaujinimo (modernizavimo) statybos darbų pirkime pateiktą pasiūlymą.

Panaikinti Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2021 m. rugsėjo 30 d. nutarties dalį ir ja paliktą nepakeistą Klaipėdos apygardos teismo 2020 m. lapkričio 3 d. sprendimo dalį dėl bylinėjimosi išlaidų paskirstymo ir perduoti bylinėjimosi išlaidų paskirstymo klausimą spręsti Klaipėdos apygardos teismui.

Kitą Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2021 m. rugsėjo 30 d. nutarties dalį ir ja paliktą nepakeistą Klaipėdos apygardos teismo 2020 m. lapkričio 3 d. sprendimo dalį palikti nepakeistas.

Ši Lietuvos Aukščiausiojo Teismo nutartis yra galutinė, neskundžiama ir įsiteisėja nuo priėmimo dienos.

Teisėjai	Antanas Simniškis
----------	-------------------

Donatas Šernas

Egidija Tamošiūnienė